

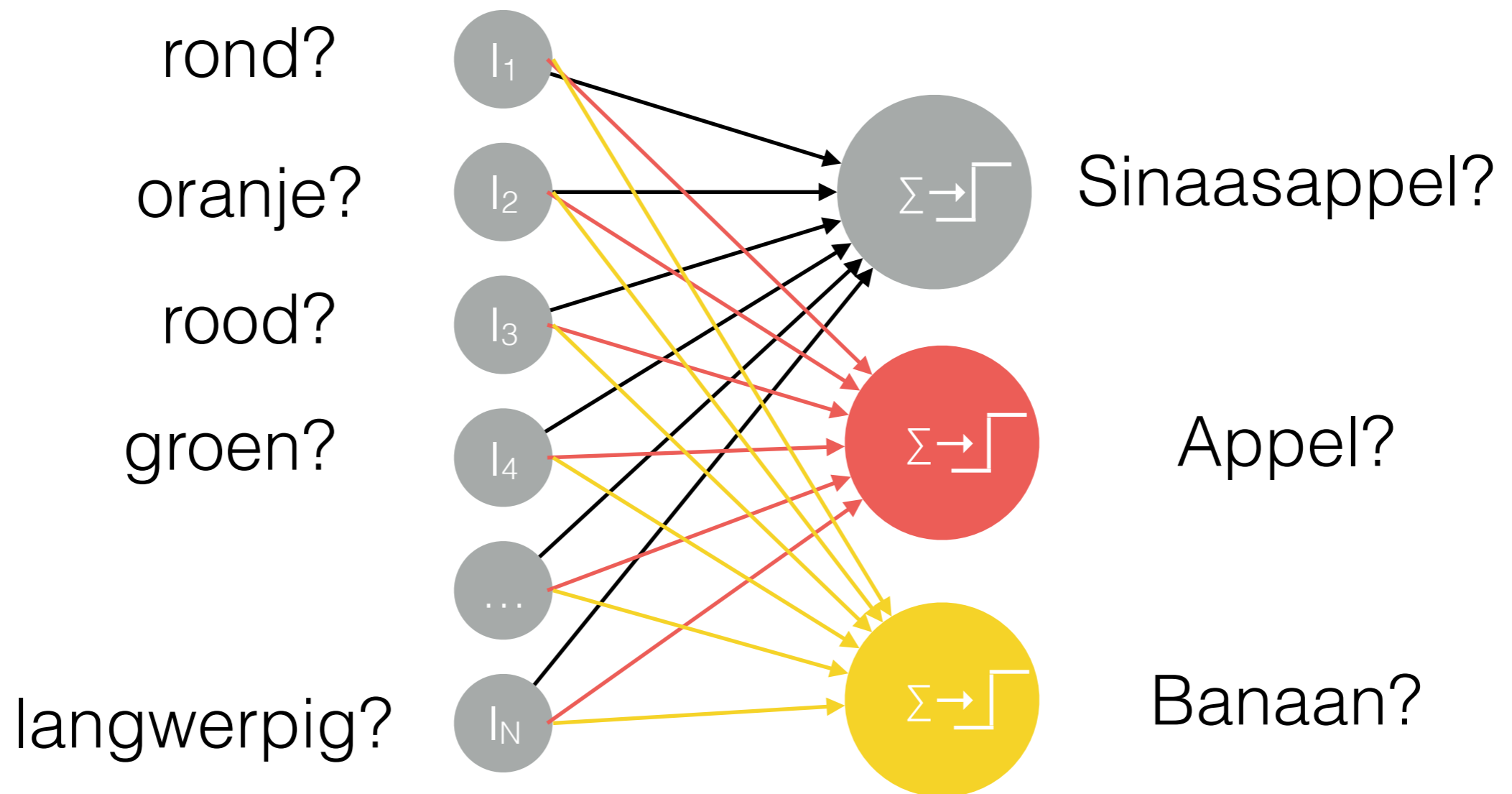
Rekenen met neuronen 1b: Attractor networks

Fleur Zeldenrust
Van Perceptie tot Bewustzijn, 2017

College 1a/b

- Introductie neurale netwerken en neural coding
  - Encoding modellen
    - binair neuronmodel
    - Booleaanse logica
    - Perceptron
-
- local versus distributed codes
  - firing rate neuronmodel
  - recurrente netwerken
    - Hopfield
    - attractor

Klassiek Perceptron

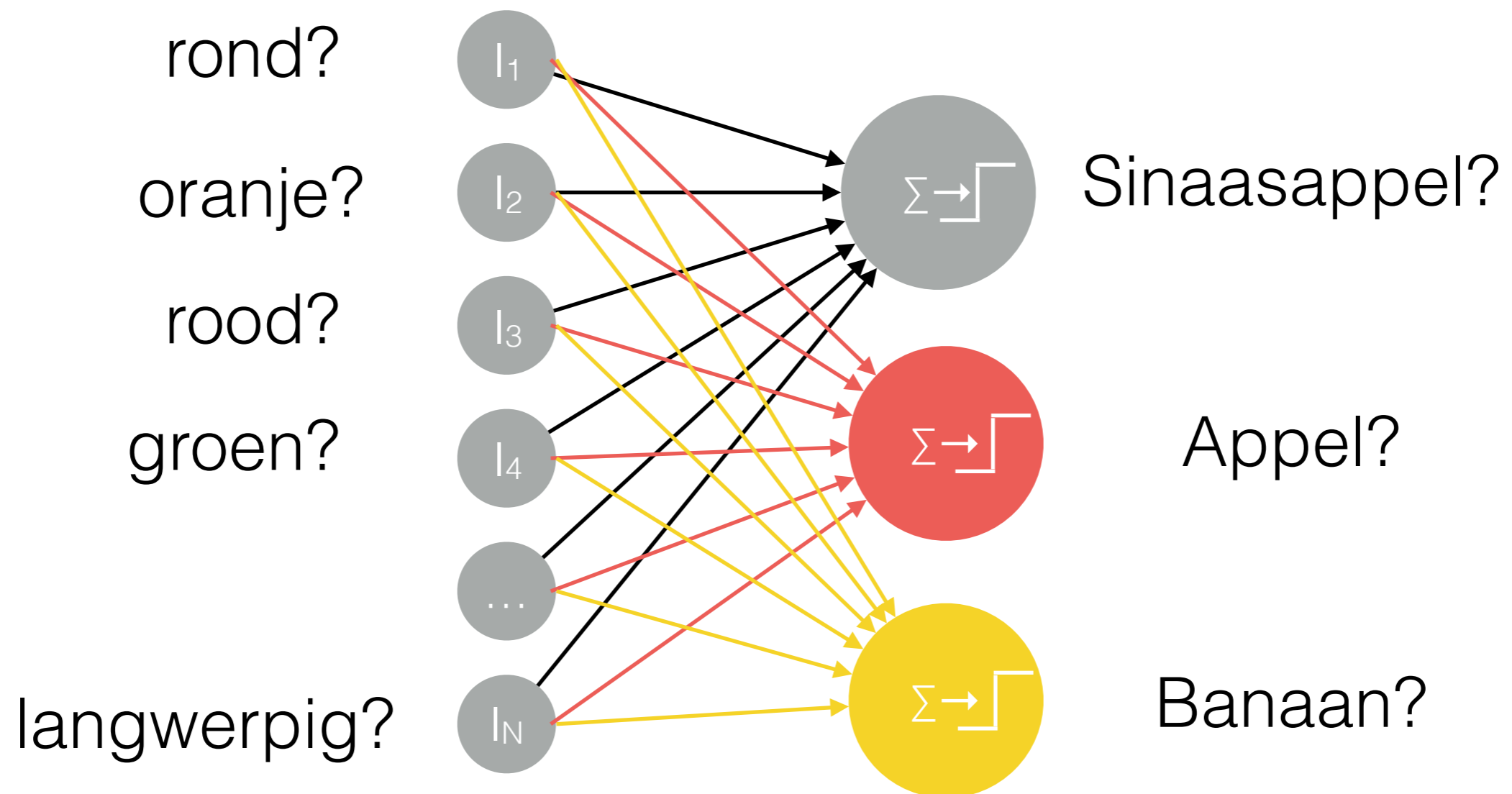

College 1a/b

- Introductie neurale netwerken en neural coding
  - Encoding modellen
    - binair neuronmodel
    - Booleaanse logica
    - Perceptron
-
- local versus distributed codes
  - firing rate neuronmodel
  - recurrente netwerken
    - Hopfield
    - attractor

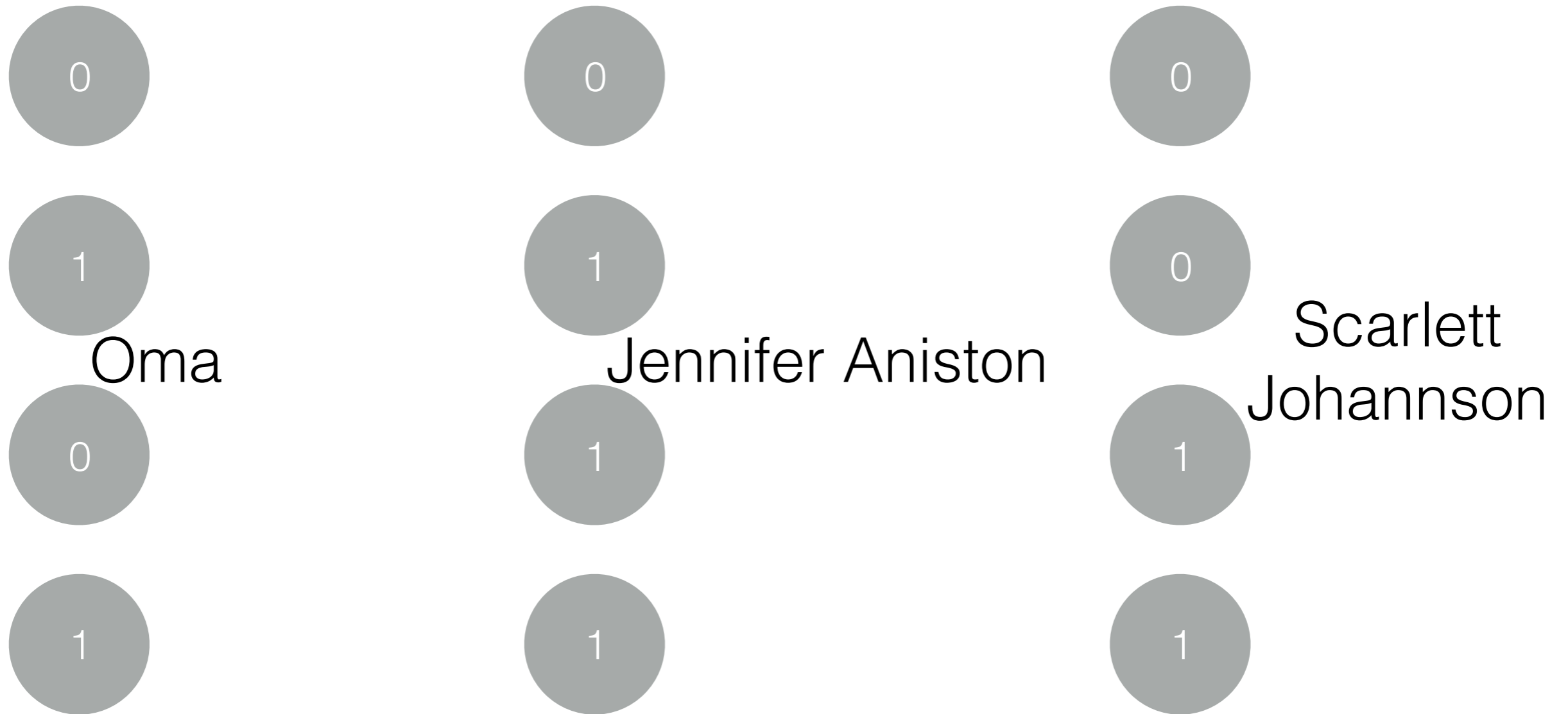
'Grandmother cell' (Local code)

- Tot nu toe: één cel = één concept ('grandmother', 'Jennifer Aniston', 'schuin streepje')
- Dit betekent dat je voor elk concept een cel nodig hebt:

Distributed code

Alternatief: één concept = één activiteitspatroon

Sparseness: hoeveel neuronen zijn actief in elk patroon?

Capaciteit

Hoeveel concepten kan ik opslaan met het aantal neuronen dat ik heb?

- Local code (LC):

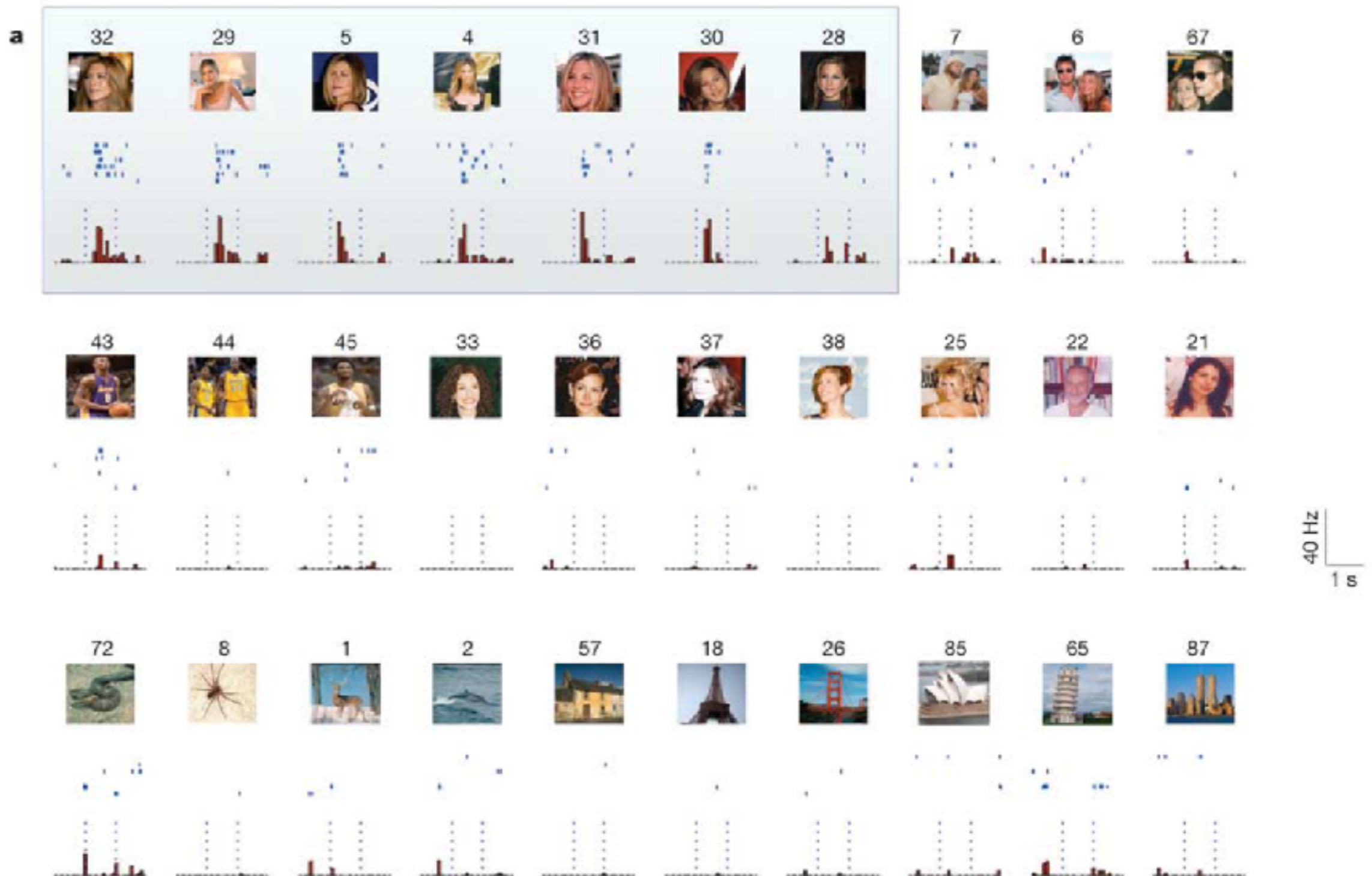
capaciteit = # neuronen

- Distributed code (DC): (combinatoriek!)

dense: capaciteit = $2^{\# \text{ neuronen}}$

sparse: tussen LC en DDC

Bewijs voor grandmother cells?

Quiroga et al. 2005

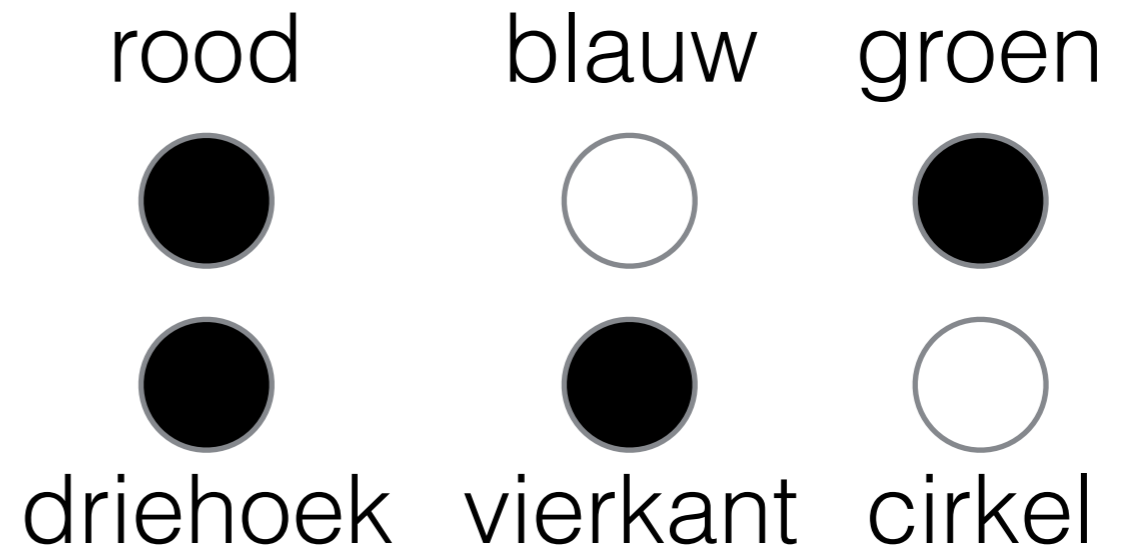
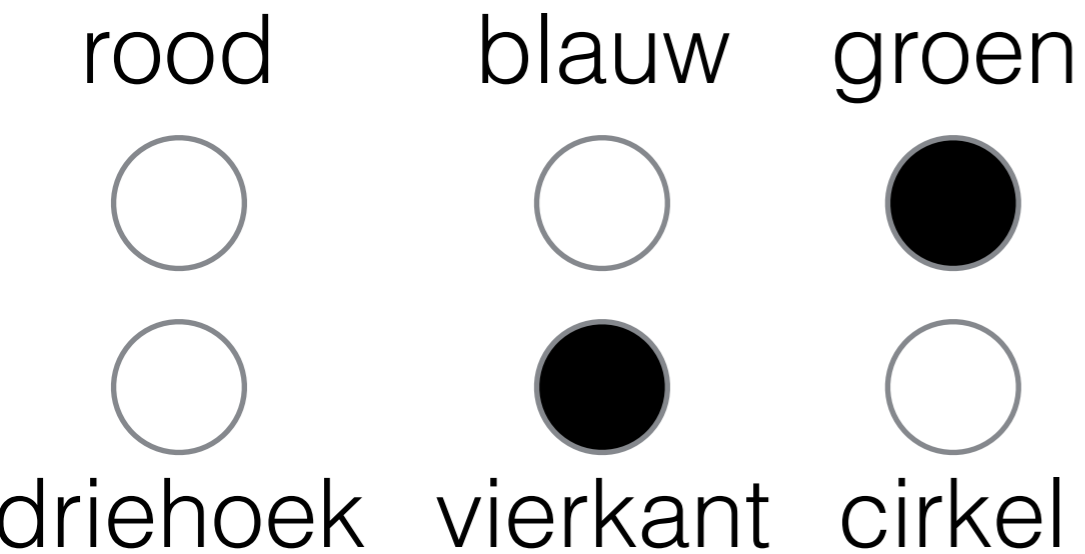
'Grandmother cell' (Local code)

- Tot nu toe: één cel = één concept ('grandmother', 'Jennifer Aniston', 'schuin streepje')
- Dit betekent dat je voor elk concept een cel nodig hebt:
  - **sparse**: weinig cellen tegelijkertijd actief
  - lage **capaciteit**: veel cellen nodig (voor elke cel één)

Generalisatie

- Local code: ‘zwarte auto’ cel, ‘witte auto’ cel...wat als je een grijze auto ziet?
- Distributed code: Je kunt aangeven dat patronen ‘op elkaar lijken’: 111000 lijkt op 110000
- Zo kun je **generaliseren**: patronen herkennen die je niet eerder gezien hebt
- Maar je introduceert ook het ‘**binding problem**’ en **interferentie**

Binding problem

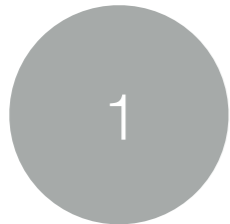
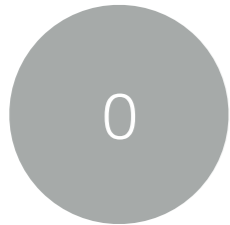
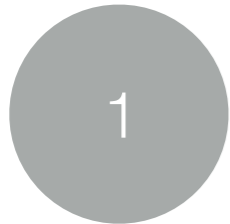
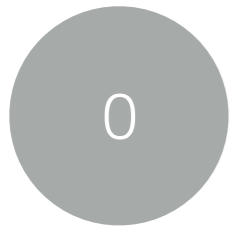
Groen vierkant

Groen vierkant en rode driehoek
of
Rood vierkant en groene
driehoek?

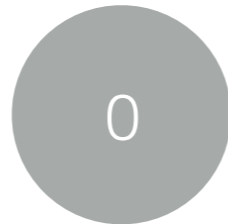
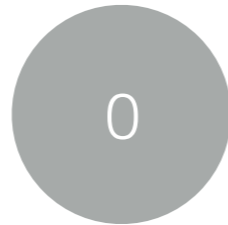
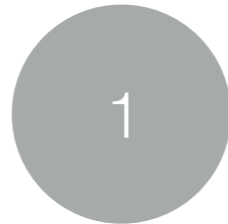
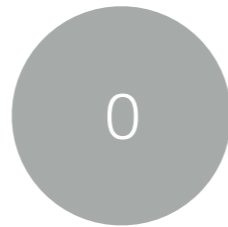
Interferentie

Hoe herken ik het verschil tussen A en B&C?

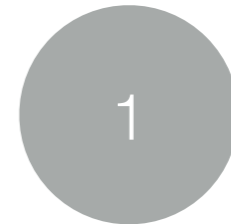
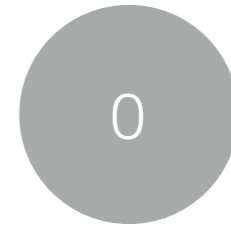
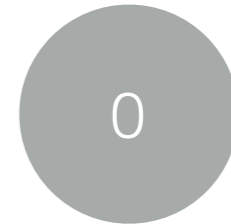
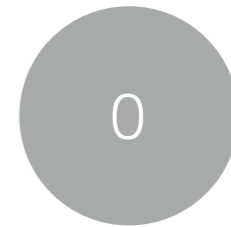
A

B

C

'Grandmother cell' (Local code)

- Tot nu toe: één cel = één concept ('grandmother', 'Jennifer Aniston', 'schuin streepje')
- Dit betekent dat je voor elk concept een cel nodig hebt:
  - **sparse**: weinig cellen tegelijkertijd actief
  - lage **capaciteit**: veel cellen nodig (voor elke cel één)
  - **generalisatie** versus **specificiteit**: je kunt niet uitdrukken dat twee concepten 'op elkaar lijken'
  - Maar geen **interferentie**

Local vs distributed coding

local	sparse distributed	dense distributed
sparse	sparse	niet sparse
lage capaciteit (N)	gemiddelde capaciteit	hoge capaciteit (2^N)
zeer selectief	generalisatie goed mogelijk	generalisatie goed mogelijk
geen interferentie	weinig interferentie	binding problem, interferentie

Meer info: scholarpedia 'Sparse Coding'

Robuustheid

Wat gebeurt er als er iets 'mis gaat' in het systeem?

Verschillende soorten robuustheid:

- Robuustheid tegen fouten in de input (Hoe kan ik een geschreven 2 herkennen in verschillende handschriften?)
  - Perceptron: zie Kandel
  - Distributed code: gaan we nu naar kijken
- Robuustheid tegen celdood
  - Perceptron: groot probleem als 'grandmother cell' doodgaat
  - Distributed code: hangt er vanaf hoeveel patronen bij hetzelfde concept horen

College 1a/b

- Introductie neurale netwerken en neural coding
  - Encoding modellen
    - binair neuronmodel
    - Booleaanse logica
    - Perceptron
-
- local versus distributed codes
  - firing rate neuronmodel
  - **recurrente netwerken**
    - **Hopfield**
    - attractor

Klassiek Perceptron

- Model van herkennen van objecten in visuele systeem
- Abstract neuron: discrete tijd (actief/niet-actief), sommeren input en drempel
- Feedforward netwerk: verbindingen één kant op
- Door meerdere lagen kun je alle Booleaanse functies maken
- Lijkt op visuele systeem: steeds meer abstractie

Problemen Perceptron

Er zijn veel *recurrente* verbindingen in de cortex

Discreet neuron model (alleen 0 of 1).

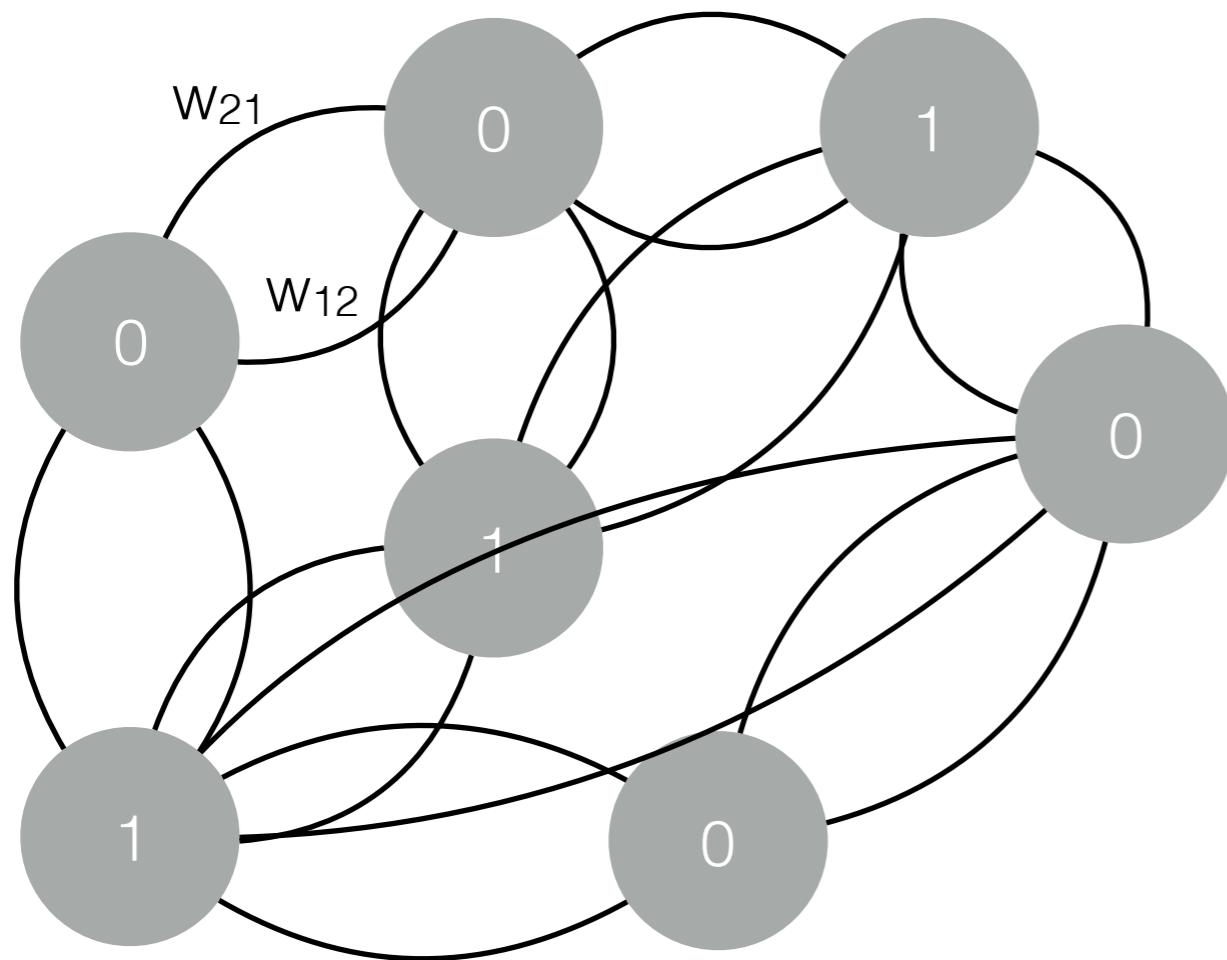
Problemen Perceptron

Er zijn veel recurrente verbindingen in de cortex

Discreet neuron model (alleen 0 of 1).

Hoe kun je iets (Jennifer Aniston) herkennen met een recurrent netwerk?

Hopfield network (1982)

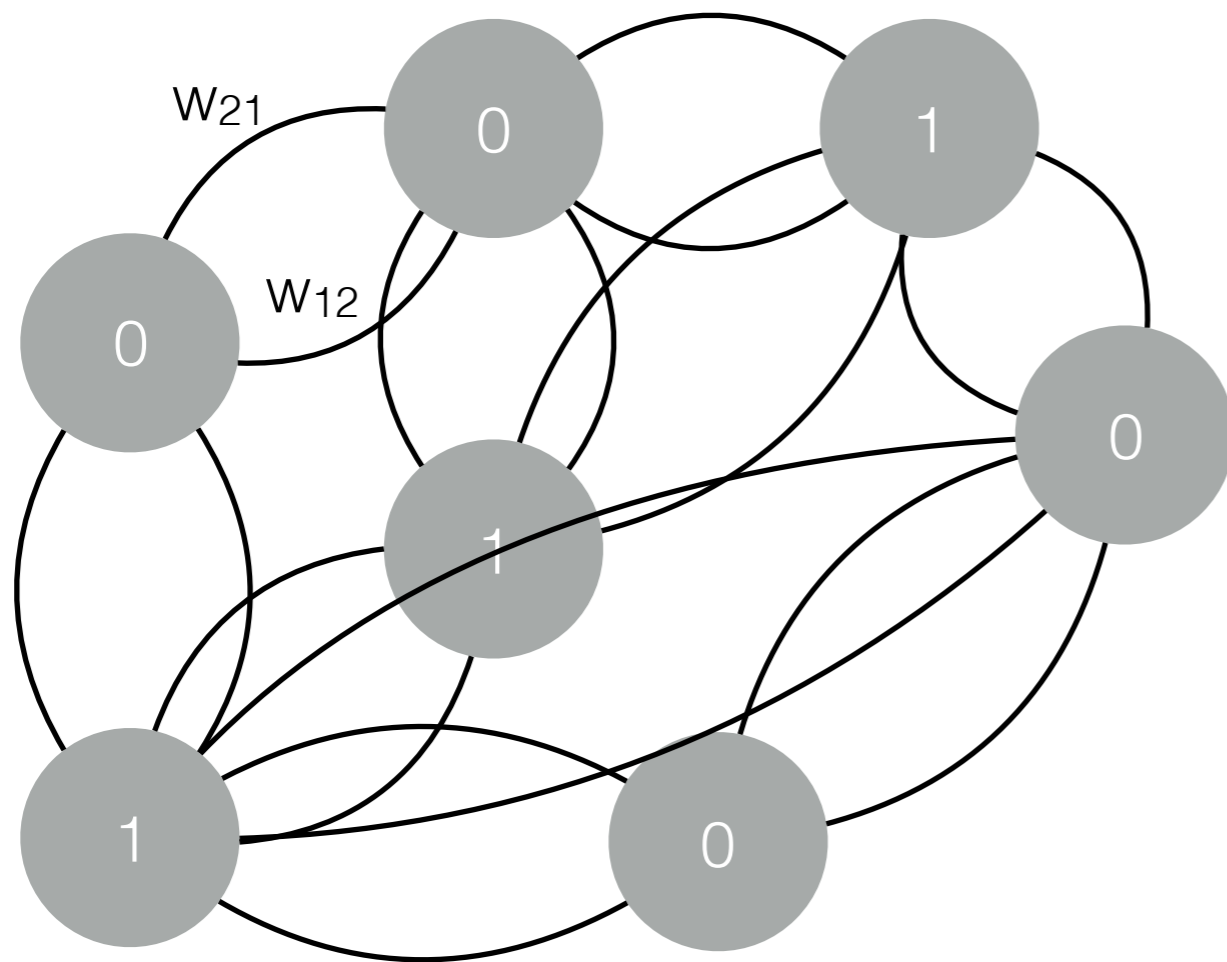

- Neuronen: MPN, activiteit neuron n is x_j (0 of 1)
- Alle verbindingen symmetrisch: $w_{21} = w_{12}$
- Geen zelfverbindingen : $w_{kk} = 0$

$$x_j = H(w_{1j}x_1 + w_{2j}x_2 + \dots - T_j)$$

$$= H\left(\sum_{i=1}^N w_{ij}x_i - T_j\right)$$

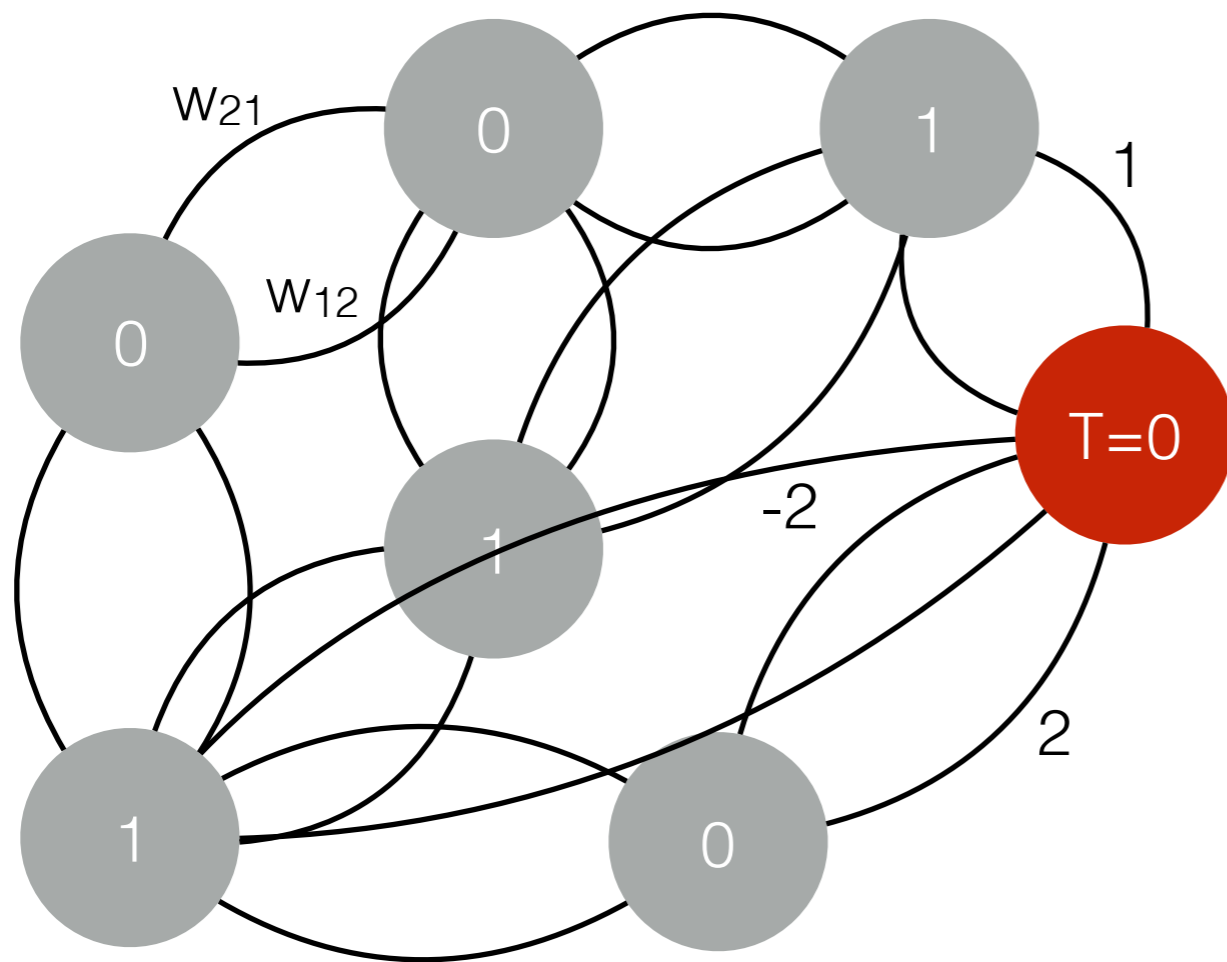
Hopfield network (1982)

1. Maak netwerk
  - kies verbindingen
  - kies drempelwaarden (T)
2. kies een input-patroon:
  - geef elk neuron activiteit ($x=0$ of $x=1$)
3. Updating:
  - Klopt de waarde (x) met de input?
  - één voor één (of tegelijk)

$$x_j(t_{n+1}) = H\left(\sum_i w_{ij}x_i(t_n) - T_j\right)$$

Hopfield network (1982)

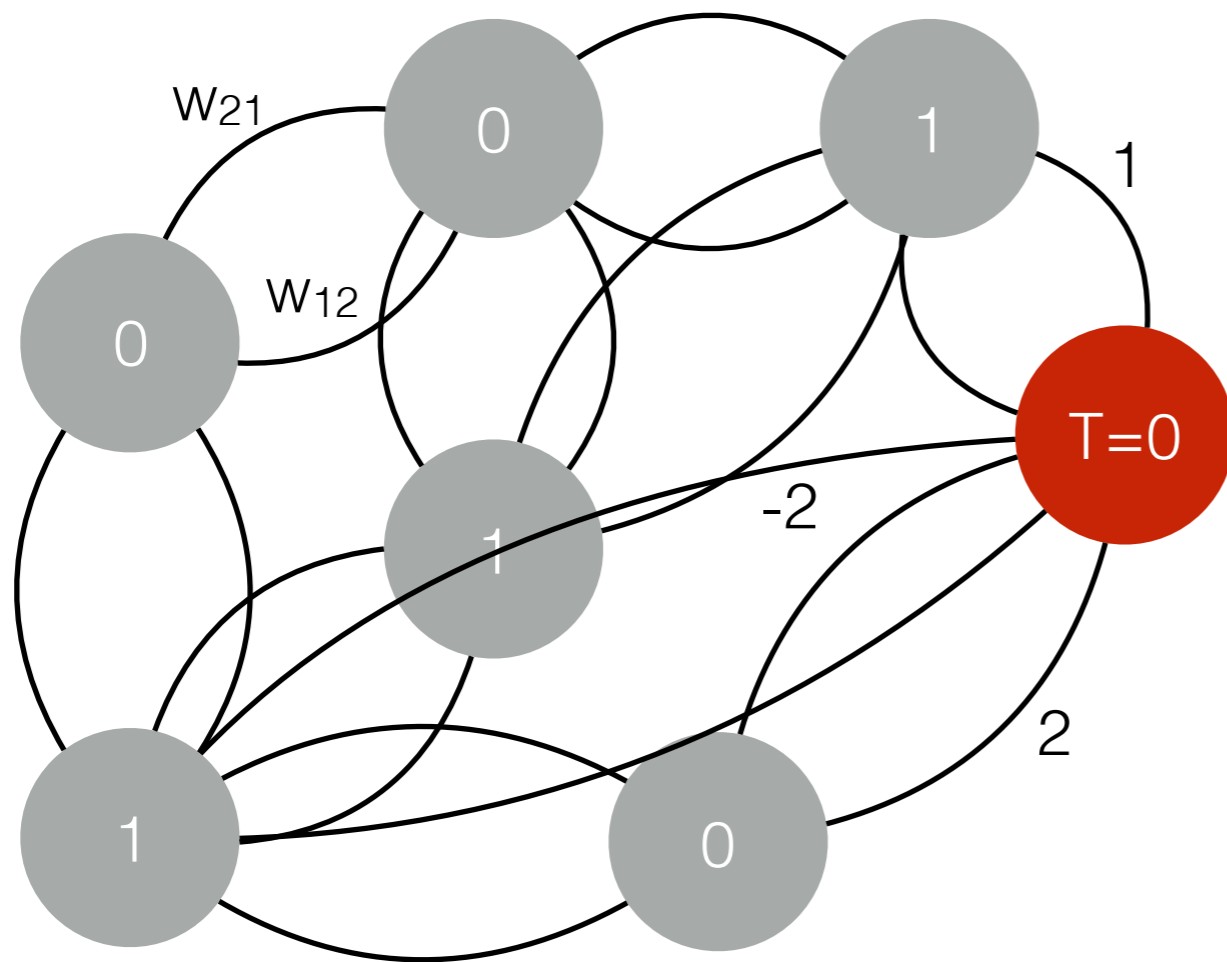

Voorbeeld:

Wat zal de activiteit van het rode neuron zijn?

$$x_j(t_{n+1}) = H\left(\sum_i w_{ij}x_i(t_n) - T_j\right)$$

Hopfield network (1982)

Voorbeeld:

Wat zal de activiteit van het rode neuron zijn?

Antwoord:

$$2 \cdot 0 + 1 \cdot (-2) + 1 \cdot 1 - 0 = -1$$

→ inactief!

$$x_j(t_{n+1}) = H\left(\sum_i w_{ij} x_i(t_n) - T_j\right)$$

Hopfield network (1982)

- Een Hopfield netwerk convergeert altijd naar een stabiel patroon (x verandert niet meer)
- Dit is een minimum van de **energie-functie**

$$E = -\frac{1}{2} \sum_{ij} w_{ij} x_i x_j + \sum_j x_j T_j$$

- E neemt af of blijft gelijk bij elke update
- (bewijs als achterin de slides, dus Blackboard)

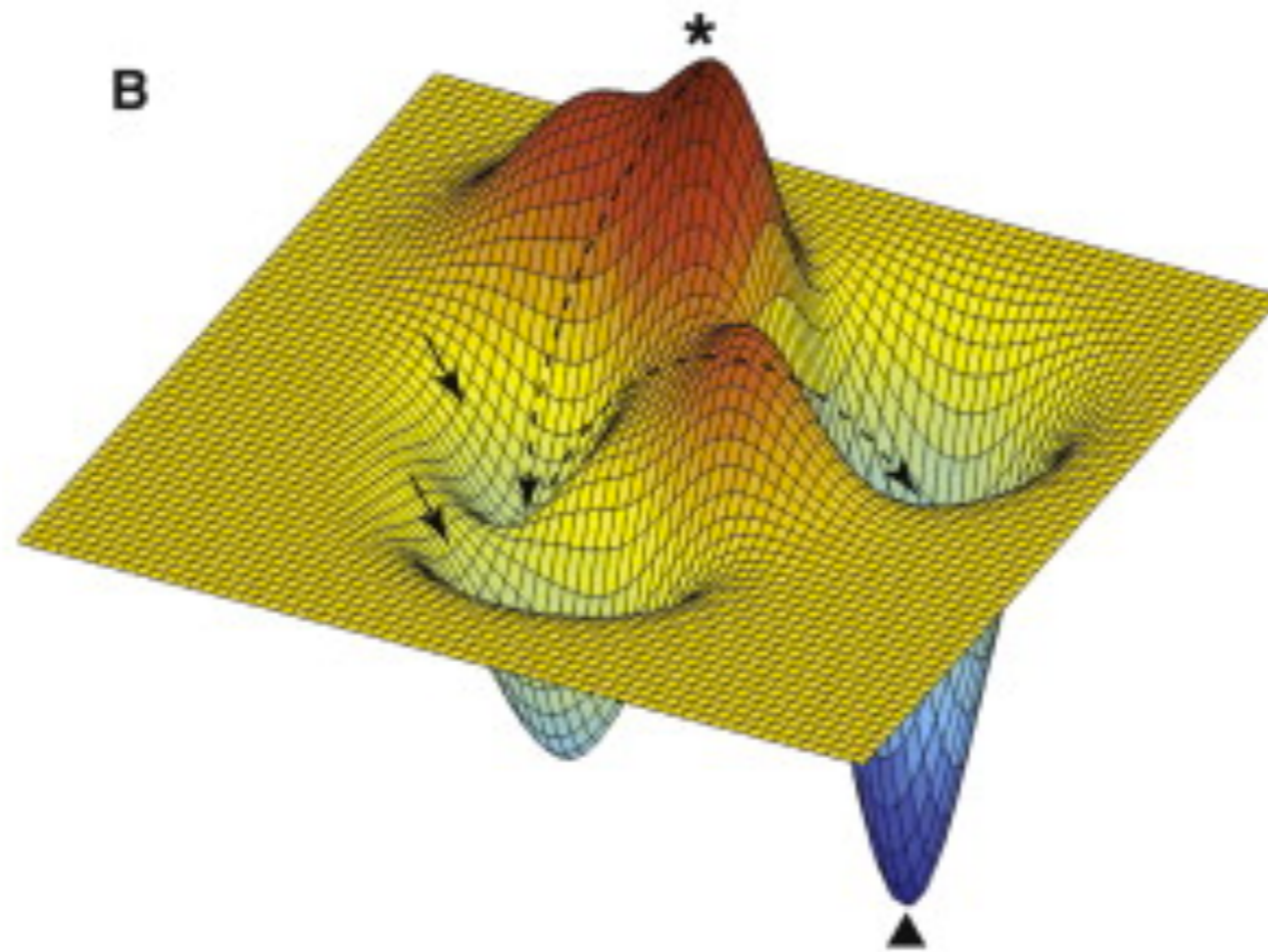

Robuust: Pattern completion

- Dus: Hopfield netwerk heeft input-output associaties (associative memory)
- Meerdere input patronen die op elkaar lijken geven hetzelfde output-patroon: generalisatie
- Dus deze netwerken zijn robuust tegen input-patronen met fouten!
- Bovendien: met grote netwerken redelijk robuust tegen celdood

'Energy landscape'

Locale en globale minima

$$E = -\frac{1}{2} \sum_{ij} w_{ij} x_i x_j + \sum_j x_j T_j$$

Robuust: Pattern completion

- Dus: Hopfield netwerk heeft input-output associaties (associative memory)
- Meerdere input patronen die op elkaar lijken geven hetzelfde output-patroon
- Dus deze netwerken zijn robuust tegen input-patronen met fouten!
- Bovendien: met grote netwerken redelijk robuust tegen celdood
- Maar: ze kunnen 'vastzitten' in locale minima
- Netwerk zo instellen dat 'Energy landscape' klopt zeer lastig probleem

Samenvatting Hopfield netwerk

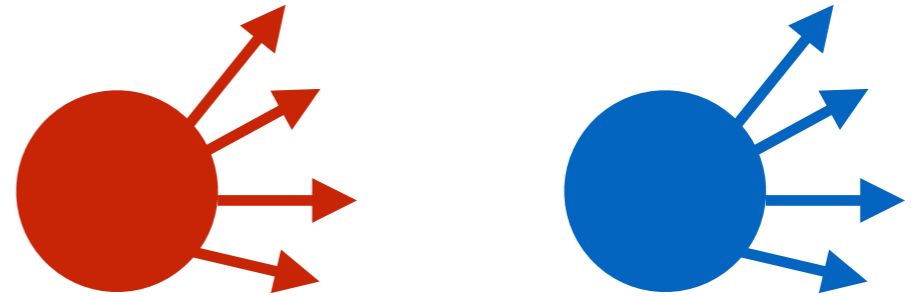
- Model van herkennen objecten / geheugen
- Zelfde abstracte neuronen als Perceptron
- Distributed coding
- Pattern completion: robuust tegen fouten in input
- Maar pas op voor locale minima
- Minder selectief dan perceptron, maar beter in generaliseren

Recurrent networks

- Het Hopfield network is een voorbeeld van een **Recurrent Network**:
  - netwerken met 'heen en weer' verbindingen (er is tenminste één 'cirkel' die je kunt doorlopen)
- (Vrijwel) alle biologische netwerken zijn recurrent!
- Recurrente netwerken kun je leren patronen in de tijd te herkennen (feedforward netwerken niet)
- In het kort: recurrente netwerken kunnen meer, maar zijn lastiger om mee te werken

Maar...Hopfield biologisch niet realistisch

Symmetrische verbindingen

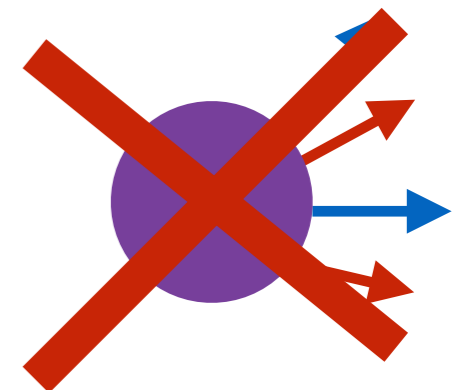

Dale's law: een neuron is **excitatoir** of **inhibitoir**

" (...) the nature of the chemical function, whether cholinergic or adrenergic, is characteristic for each particular neurone, and unchangeable."

Oftewel: een neuron maakt alleen óf GABA, óf glutamaat, niet allebei

(is nog discussie over)

Maar...Hopfield biologisch niet realistisch

Symmetrische verbindingen

Dale's law: een neuron is excitatoir of inhibitor

Discreet neuron model (alleen 0 of 1).

Dus...

- Maak tijd weer continu
- In plaats van wel of geen actiepotentiaal: vuurfrequentie
- In plaats van 'harde', 'zachte' drempel

College 1a/b

- Introductie neurale netwerken en neural coding
  - Encoding modellen
    - binair neuronmodel
    - Booleaanse logica
    - Perceptron
-
- local versus distributed codes
  - firing rate neuronmodel
  - recurrente netwerken
    - Hopfield
    - attractor

Firing rate model neuron

- Een neuron i wordt beschreven door zijn vuurfrequentie op elk moment in de tijd: $r_i(t)$

(vergelijk 'actief' of 'niet actief' MPN)

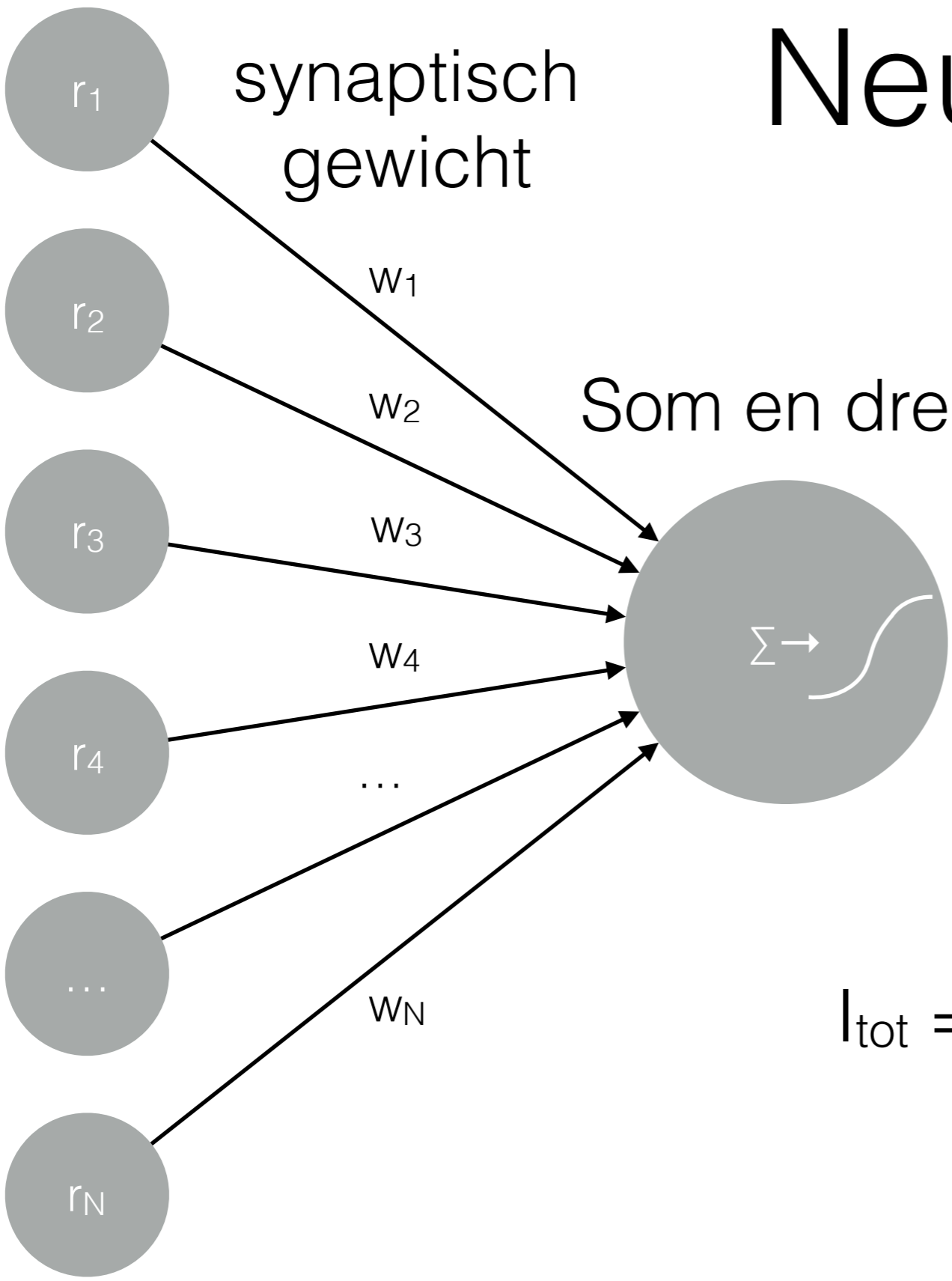
- Die vuurfrequentie hangt af van de input:

$$I_{\text{tot}} = r_1 * w_1 + r_2 * w_2 + \dots r_n * w_n$$

- In plaats van 'drempel' een functie die de input-outputrelatie beschrijft

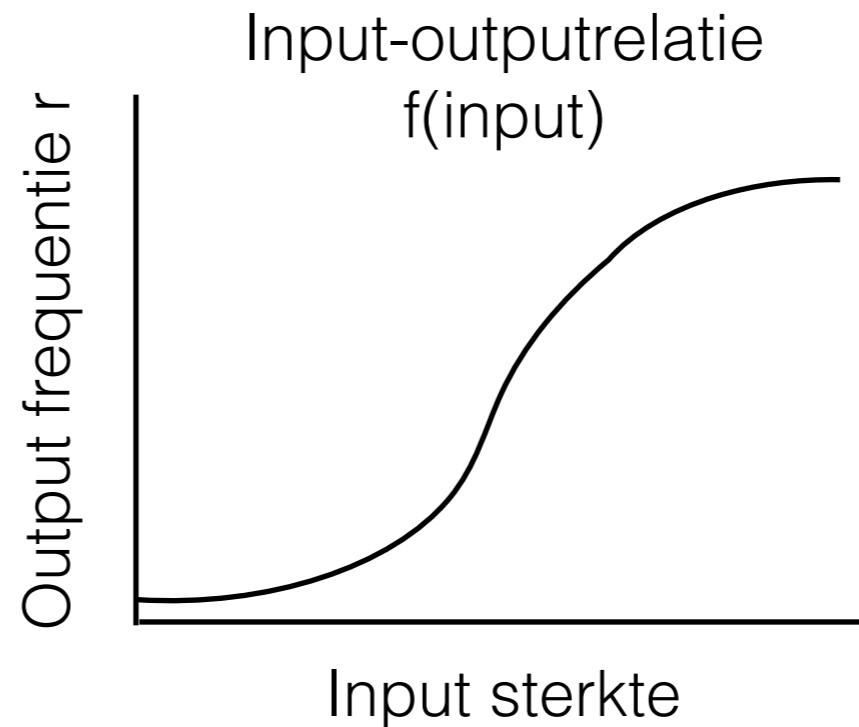
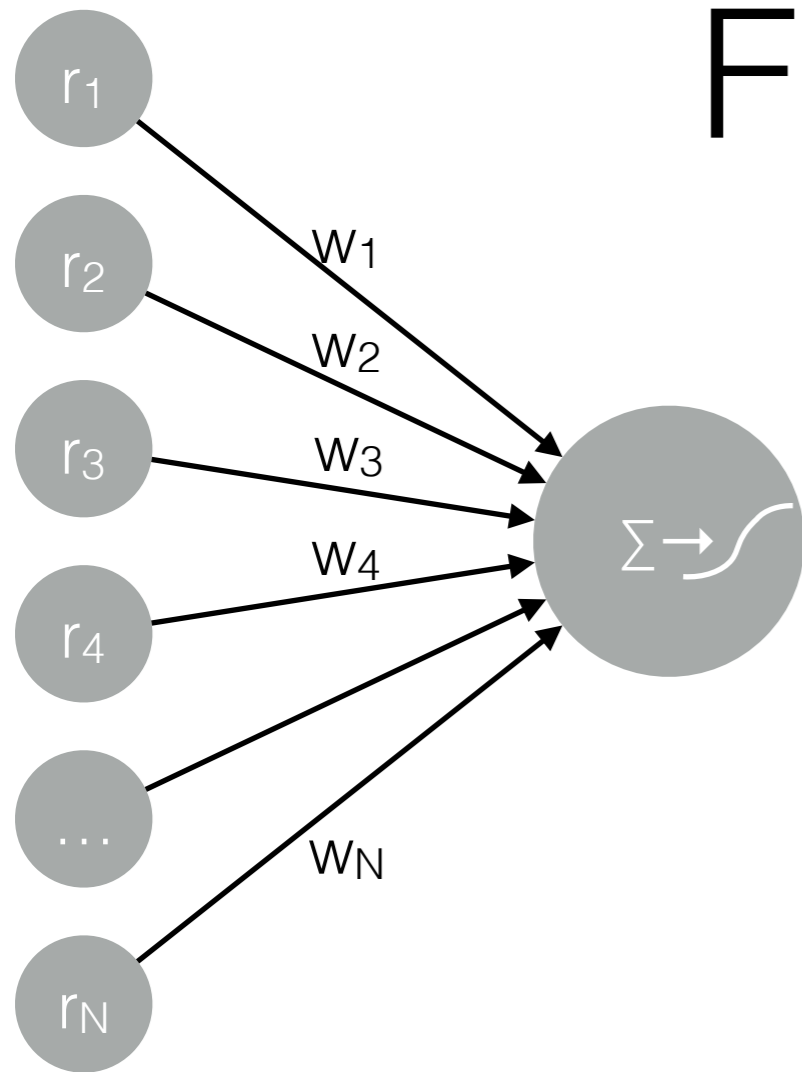
Input (frequentie)

Firing Rate Neuron (FRN)

$$I_{tot} = r_1 * w_1 + r_2 * w_2 + \dots r_n * w_n$$

Firing Rate Neuron (FRN)

$$\tau \frac{dr_{\text{output}}(t)}{dt} = f(r_1(t) * w_1 + r_2(t) * w_2 + \dots, \text{neuron parameters})$$

$$= f\left(\sum_{n=1}^N r_n(t) * w_n, \text{neuron parameters}\right)$$

Herhaling: differentiaalvergelijkingen

- Een vergelijking waarvan de oplossing een functie is
- Bijvoorbeeld $y'(t) = k * y(t)$
- Oplossing...
- Is dat realistisch voor een neuronmodel?

Firing Rate Neuron (FRN)

Meestal van de vorm

$$\tau \frac{dr(t)}{dt} = -r(t) + f(\text{input}, \text{params})$$

- f neemt toe met de input (tot maximum)
- f is altijd positief (frequentie!)
- r gaat terug naar 0 als er geen input is

College 1a/b

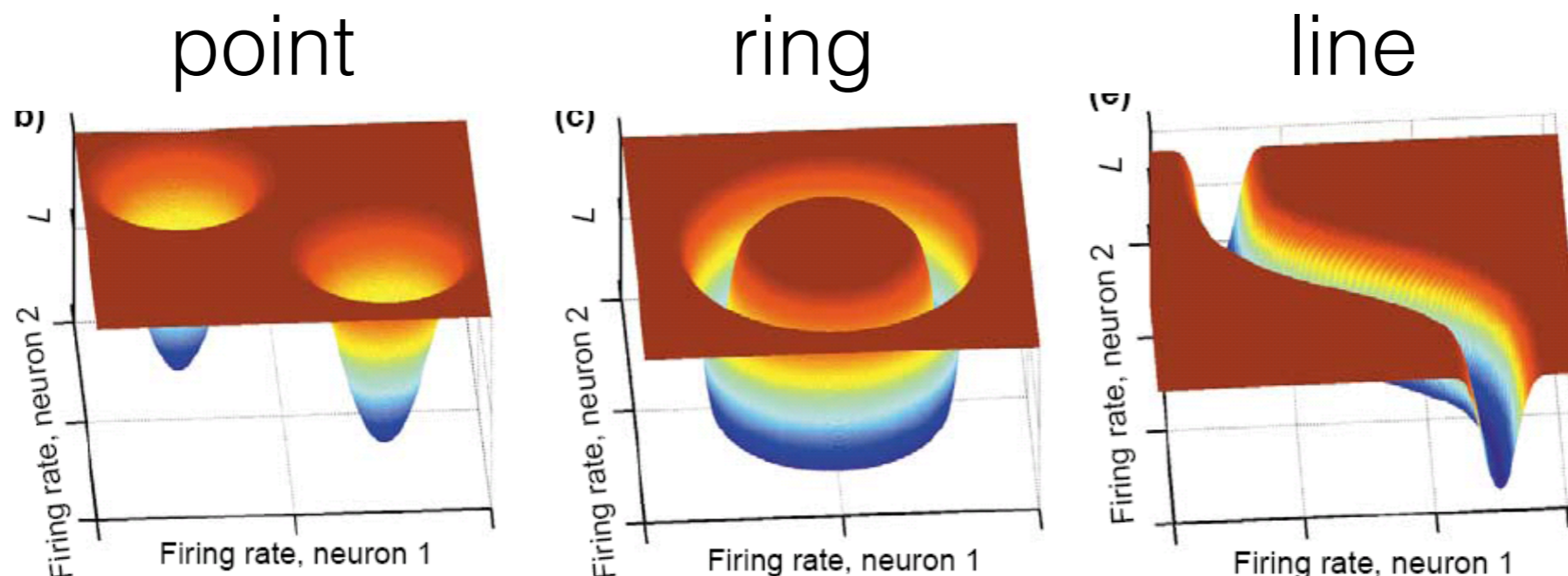
- Introductie neurale netwerken en neural coding
  - Encoding modellen
    - binair neuronmodel
    - Booleaanse logica
    - Perceptron
-
- local versus distributed codes
  - firing rate neuronmodel
  - recurrente netwerken
    - Hopfield
    - attractor

Attractor networks

- Hopfield network is (ook) een voorbeeld van een **Attractor Network**
  - een netwerk waarvan de activiteit na een gegeven periode een vast patroon vertoont
- Er zijn verschillende soorten vaste patronen (attractors):
  - **point attractor**: elk neuron heeft vaste activiteit
    - Bv Hopfield netwerk

Line / Ring Attractor

- Soms kunnen alle punten op een lijn of curve stabiel (aantrekkend) zijn
- Waar op de lijn het netwerk eindigt, hangt af van de beginwaarden

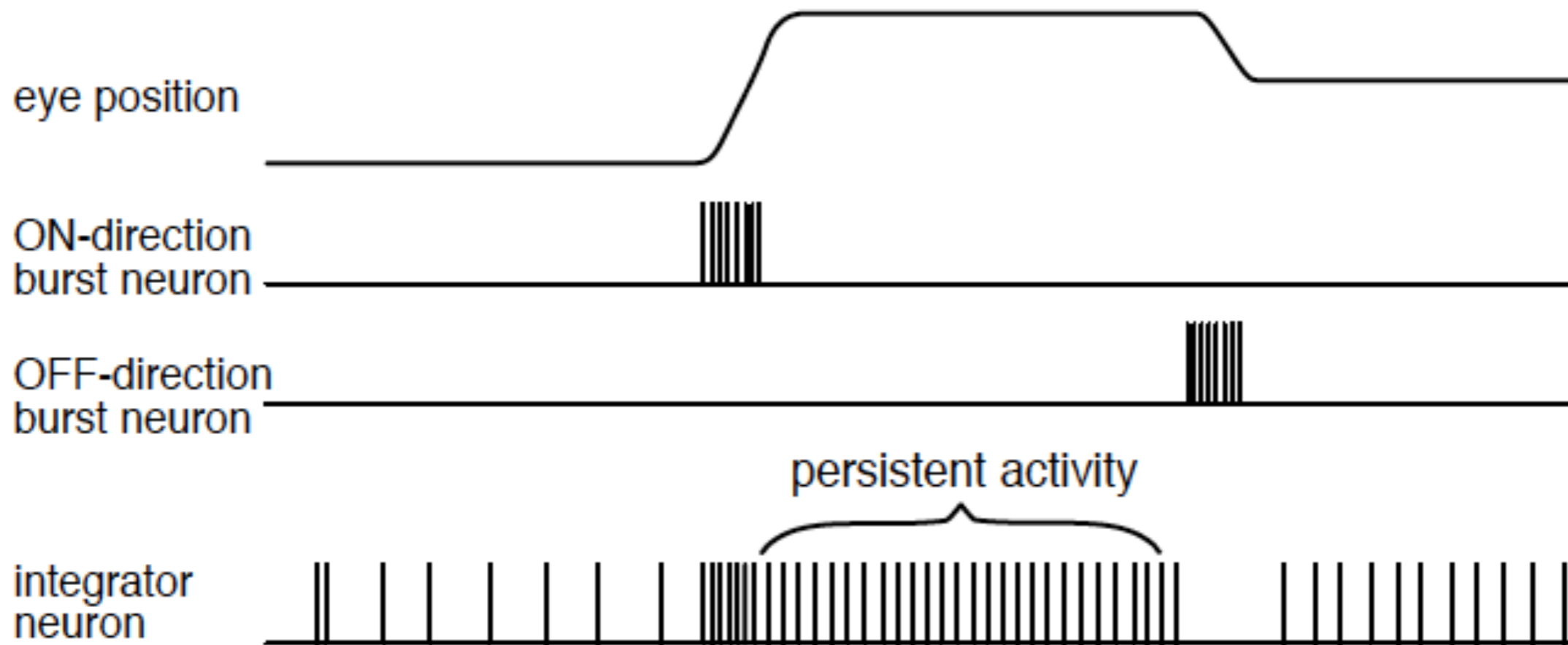

Voorbeeld

Oculomotor network (eye position)

Seung (2000), Dayan&Abbott, Theoretical Neuroscience

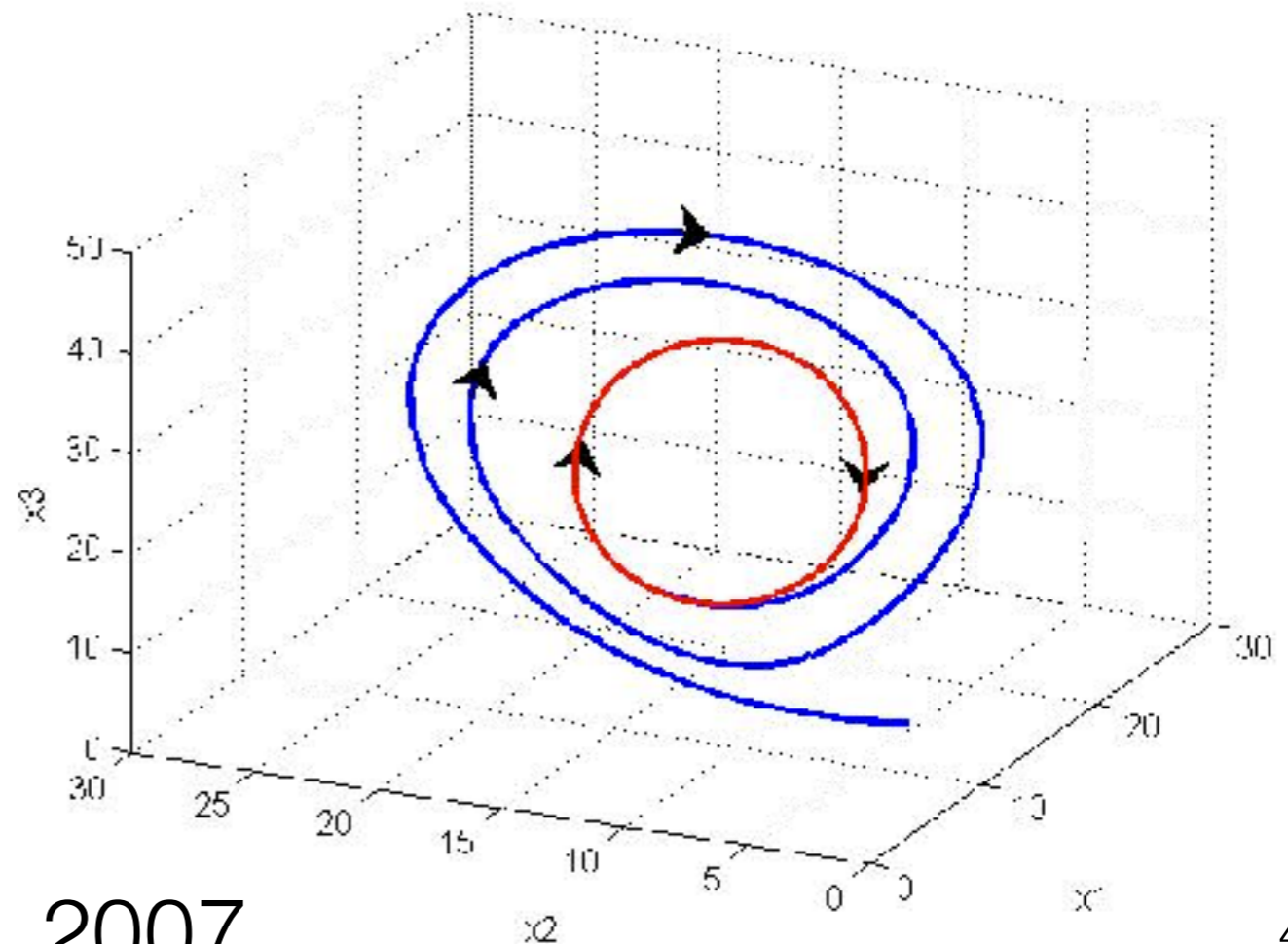

Cyclic Attractor

- Niet één stabiele oplossing, maar het netwerk blijft steeds hetzelfde paadje doorlopen
- Denk aan slinger in natuurkunde!

Neuroscience: modellen voor cyclische systemen

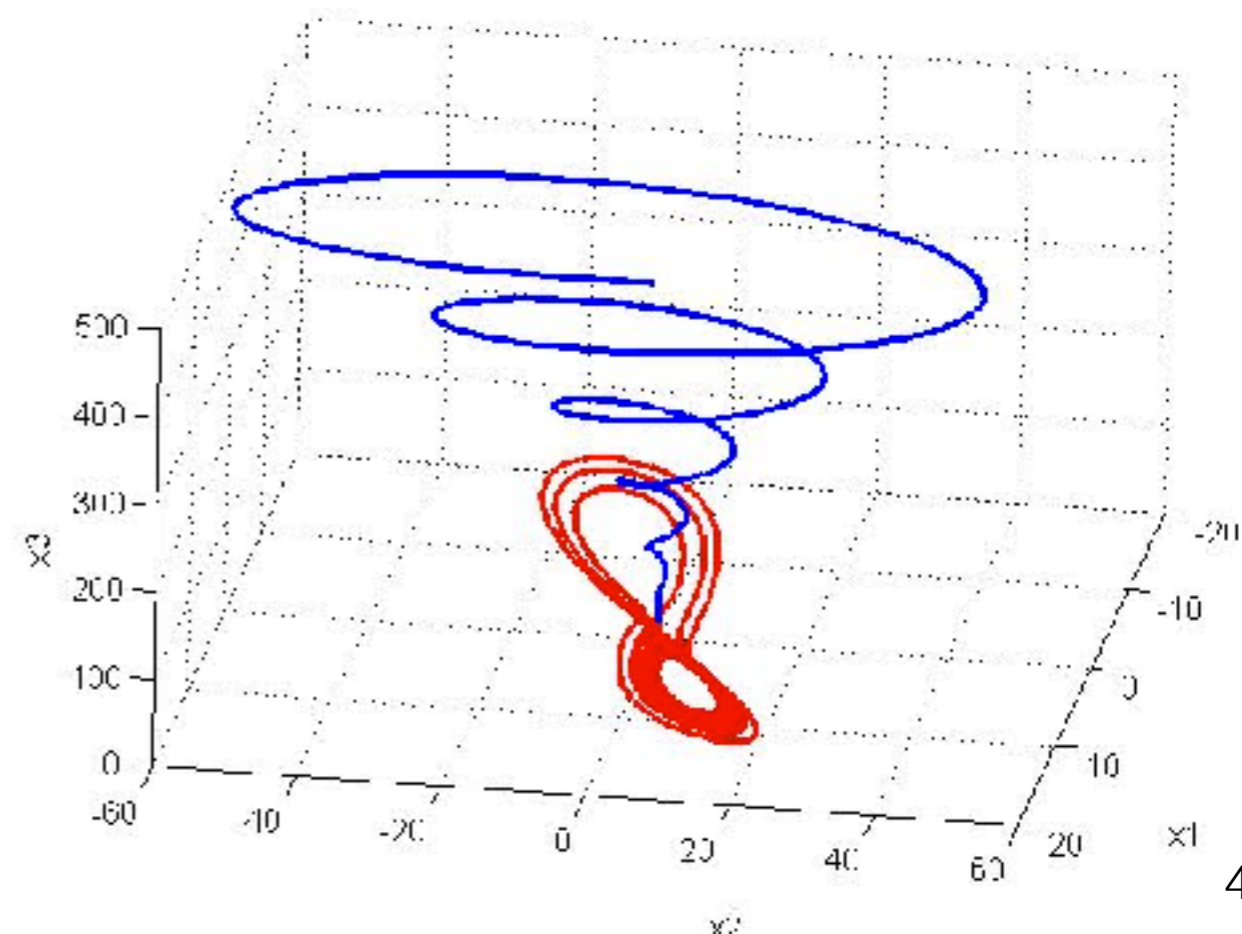
- hartritme
- lopen, zwemmen, ...
- kloksystemen (dag-nachtritme)

Eliasmith, 2007

Chaotic Attractor

- zoals cyclic attractor, maar dan steeds net ander paadje
- maar blijven wel 'in de buurt'
- de 'balanced networks' van het volgende college zijn vaak 'chaotic attractors'

Samenvatting

Netwerken

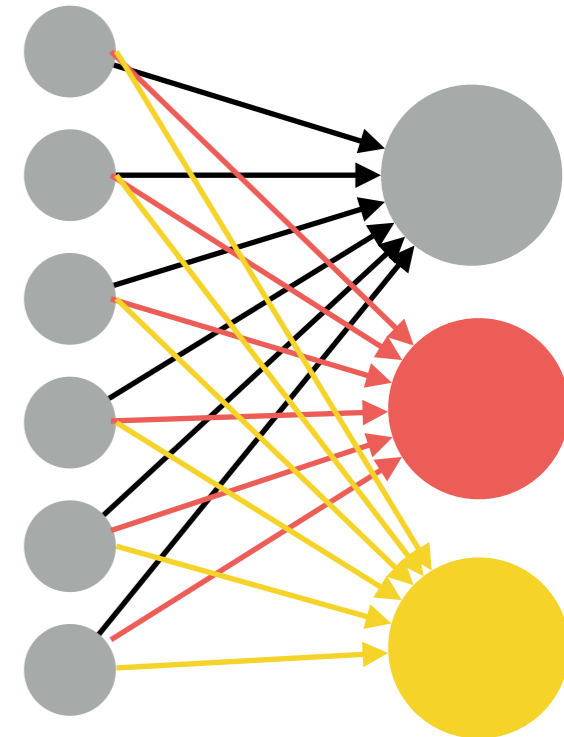
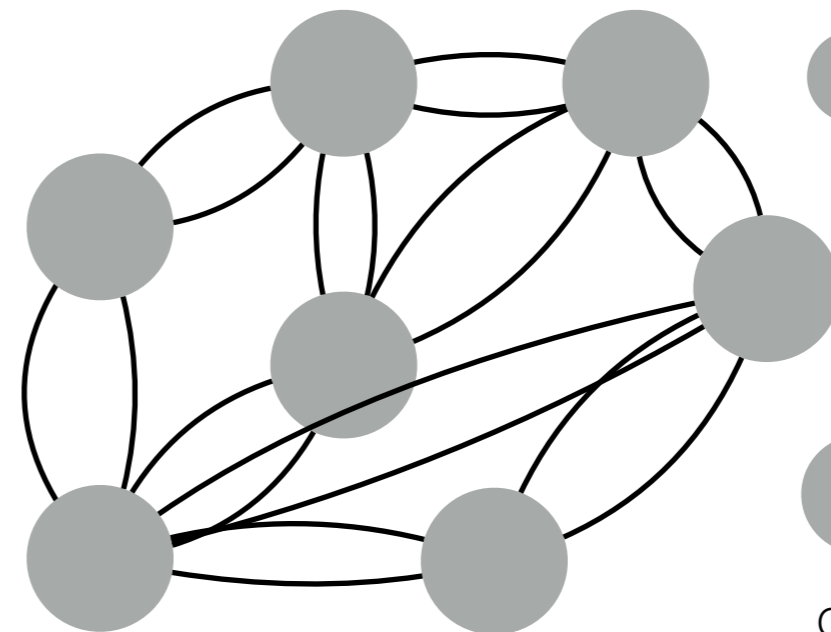
- Feedforward netwerken
  - Perceptron
- Recurrente netwerken
  - Hopfield netwerk
  - Attractor netwerken

Neuronmodellen

- Binair neuron
- Rate neuron

Coding

- local
- distributed

0

0

0

1

1

1

Oma

Jennifer Aniston

Scarlett Johansson

0

1

1

1

1

1

Pauze

Hoe kun je aantonen dat de energie van een Hopfield netwerk altijd afneemt?

Hiervoor heb je een aantal zaken nodig:

- symmetrische verbindingen: $w_{ij} = w_{ji}$
- geen zelf-verbindingen $w_{kk} = 0$

Nu gaan we kijken wat er met de energie gebeurt als we één neuron updaten, neuron k

Als de activiteit van dat neuron niet verandert, verandert de energie natuurlijk ook niet.

Dus we kijken naar de twee andere mogelijkheden: veel input dus het neuron wordt actief (van 0 naar 1), of weinig input dus het neuron wordt inactief (van 1 naar 0).

Eerst gaan we de energiefunctie herschrijven.

$$\begin{aligned}
E &= -\frac{1}{2} \sum_{ij} w_{ij} x_i x_j + \sum_j T_j x_j \\
&= \sum_j x_j \left(-\frac{1}{2} \sum_i w_{ij} x_i + T_j \right) \\
&= \sum_j x_j \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ij} x_i + T_j - \frac{1}{2} w_{kj} x_k \right) \\
&= \sum_{j \neq k} x_j \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ij} x_i + T_j - \frac{1}{2} w_{kj} x_k \right) + x_k \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ik} x_i + T_k - \frac{1}{2} w_{kk} x_k \right) \\
&= \sum_{j \neq k} x_j \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ij} x_i + T_j \right) - \frac{1}{2} \sum_{j \neq k} x_j w_{kj} x_k + x_k \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ik} x_i + T_k \right) + 0
\end{aligned}$$

Using $w_{kk} = 0$ and $w_{ij} = w_{ji}$

$$= \sum_{j \neq k} x_j \left(-\frac{1}{2} \sum_{i \neq k} w_{ij} x_i + T_j \right) - \sum_{i \neq k} w_{ik} x_i x_k + T_k x_k$$

Using again $w_{kk} = 0$

$$= (\text{terms independent of neuron } k) - x_k \left(\sum_i w_{ik} x_i - T_k \right)$$

Kijk nu naar het energie**verschil** als neuron k geüpdatet wordt van x_k naar x_k^*

$$\begin{aligned}\Delta E &= E(x_k^*) - E(x_k) \\ &= (\text{terms independent of neuron } k) - x_k^* \left(\sum_i w_{ik} x_i - T_k \right) \\ &\quad - (\text{terms independent of neuron } k) + x_k \left(\sum_i w_{ik} x_i - T_k \right) \\ &= (x_k - x_k^*) \left(\sum_i w_{ik} x_i - T_k \right) \\ &= (x_k - x_k^*) (\text{total input})\end{aligned}$$

State change $0 \rightarrow 1$:

- $(x_k - x_k^*) = (0 - 1) = -1$
- total input positief $\rightarrow$ Energieverschil negatief

State change $1 \rightarrow 0$:

- $(x_k - x_k^*) = (1 - 0) = 1$
- total input negatief $\rightarrow$ Energieverschil negatief